

bicantes: folia mali cotoneæ effigie, sed longiora, asperiora crassioraque, & attritatum vestium modo ita parum villosa, vix ut quisquam villos animaduertat, subalbida, vehementer odorata, sed virosa: semen summis in caulis sylvestri hormino simile gerit: in asperis nascitur. Foliorum ramorumque decoctum, vim habet epotum vrinas mensisque ciendi, partus extrahendi, & pastinacæ marinæ iictibus auxiliandi. Capillos quoque denigrat salvia, vulnerariaque est, & sanguinis cohibendi vi prædita: ac denique fera repurgat vlcera. Sed & folia ac ipsi etiam rami, si in vino decoquantur, genitallium pruritus fotu sedant.

De Menta salina. CAP. XL.

MENTA, ab odoris suavitate hedyosmos Græcis dicta, quam alij mintham vocant, cognita herbula est. Calfaciendi, astringendi atque exiccandi vi prædita: quamobrem sistit sanguinem ipsius succus ex aceto potus, teretelque lumbricos enecat, & Venerem stimulat. Singultus, vomitiones cholerasque sedant bini ternive ramuli, cum acidi granati succo eponi. Discutit & abscessus, si cum polenta adhibeatur: & imposta fronti, dolores capitis leuat: mammae distentas & nimio lacte turgentem compescit. Cum sale vero, canum moribus impo-

imponitur. Succus autem aurum doloribus cum aqua mulsa subuenit. Porro mulieribus ante coitum subdita, conceptioni resit, & asperam linguam affricta lauigat. Coire lac densaque in caseum non patitur, si illi folia immergantur. In summa stomacho utilis est, & condimentorum mistura familiaris.

De Menta sylvestris. CAP. XLII.

Sylvestris Menta, seu mentastrum, hirsutioribus est foliis, & prorsus maior sisymbrio: at odore magis viroso. Quare minus ad sanorum usus idonea est.

De Calamintha. CAP. XLIII.

EX Calaminthæ generibus quædam motibus familiaris, folia habet ocimi, incana, surculos & caules angulosos, ac florem purpureum. Altera pulegio similis est: sed maior, quam sylvestre pulegium ideo vocant, quod & odore ipsum æmuletur: hanc Latini nepetam vocitant. Tertia mentastro cognata est, foliis oblongioribus, caule & ramis quam superiora genera majoribus: sed viribus inefficacior. Omnia folia gustu impense feruentia & acria: radix superuacua. Nascitur in campestribus locis, asperis ac præhumidis. Siue pota, siue imposita, demoris à serpente opitulatur. Sed & decoctum potu virinas pellit: ruptis quoque,

V. j.

conuulsis, orthopnœæ, torminibus, cholerae
ac rigori auxiliatur. Praesumpta in vino, ve-
nenis resistit, & regium morbum expurgat.
Teretes lumbricos & ascariadas cum sale &
melle pota enecat: seu cocta, seu etiam cru-
da contrita fuerit. Elephanticos etiam es-
tata iuuat, si serum lactis superbiberint. De-
trita folia in pessu subdita, partus enecant &
menses extrahunt. Eadem accensa & sub-
strata, serpentes fugant. Porro cicatricibus
nigris etiam candorem reddit in vino cocta
& imposita, ac sugillata quoque emendat.
Ischiadicis itidem imponitur, ut humores
ex alto euocet, sumمام cutem adurens.
Succus denique vermes aurium necat in-
stillatus.

De Thymo. CAP. XLIV.

TH Y M V M ab omnibus cognoscitur, e-
xiguus frutex, surculosus, exilibus fo-
liis, multis & angustis circundatus: habens
in cacumine floris capitula purpurascentia.
Maximè vero petrolo tenuique solo nasci-
tur. Potum cum sale & aceto, vim habet pi-
tuitam per aluum detrahendi. At eius deco-
ctum cum melle, orthopnoicis & anhelato-
ribus auxiliatur. Sed & lumbricos, menses,
partus & secundas pellit. Vrinas quoque
ciet. Cum melle vero in eclegmate sum-
ptum, excreabilia pectoris vitia facit. Ex
aceto

aceto autem impositum, cedemata recentia discutit, sanguinis grumos dissoluit, ac thy- mos pensileque verrucas tollit. Quin & iſ- chiadicis cum vino & polenta impositum subuenit: hebetiore oculorum acie præditis in cibo confert. Est denique pro condimen- to ad sanorum vſus perquam utile.

De Thymbra. CAP. XLV.

TH Y M B R A quoque nota est: quippe quæ gignitur in tenui solo, asperisque locis, thymo similis: at minor tamen ac te- nerior, spicam ferens florum plenam, viren- tem. Eadem potest quæ thymum, si modo simili assumatur, atque itidem sanorum vſui apta est. Est & sativa quedam Thymbra, syl- ueſtri ad omnia inefficacior: quæ tamen propter mitiorem acrimoniam commodius in cibos recipitur.

De Serpylo. CAP. XLVI.

SERPYLLVM est quoddam hortense, quod quidem odore ſampuchum imita- tur, & in coronas addi ſolet: ita dictum à fer- pendō, quod radicetur quacunque ſui parte terram attingat. Habet autem folia & ramu- los origani, verū coloris candidioris, & è maceris demiflum longius latiusque pro- pagatur. Alterum sylvestre, quod etiam zy- gis appellatur, minimè ſerpit: at in altum af- furgens, ramulos edit tenues ac furculosos,

V. ij.

foliis rute similibus refertos, verùm utcunque angustis, longioribus atque durioribus. Flores gustanti acres, iucundi odoris: radix nullius usus. Nascitur in petris efficacius, magisque excalfaciens, & ad medendi usum aptius, quam sit horrense. Potum siquidem, menses trahit, vrinamque ciet. Torminibus, ruptis, conuulsis & iocineris inflammationibus auxiliatur. Est & efficax aduersus serpentes, tum potum, tum & impositum. Decoctum in aceto, capit dolorem a liebre rosaceo lenit, si modo in caput irrigetur: maximè vero in lethargo ac phrenitide conuenit. Cæterum cruentam vomitionem sedat succus, drachinis quatuor ex aceto potus.

De Sampsocho. CAP. XLVII.

SAMPSONIUM in Cyzico ac Cypro laudissimum: secundum ab hoc locum sibi vendicat Aegyptium. Vocatur autem à Cyzicenis & Siculis Amaracum. Herba est ramosa, per terram repens, foliis hirsutis ac rotundis, tenuioris folij calamithæ æmulis, vehementer odorata & excalfaciens: nebulosque coronis inseritur. Decoctum ipsius, potu incipientibus hydropticis utile, vt & iis quos vrinæ difficultas aut tormina excruciant. Illita ex melle arida folia, fugillata tollunt: mensesque subdita in pessu trahunt.

Contra

Contra scorpionis iecum ex aceto & sale illinuntur. Luxatis autem cerato excepta imponuntur, itemque cedematis cerato simili-
ter excepta. Sed & ad oculorum inflammations cum polline polenta illinuntur. Cæ-
terum acopis & malagmatis excalfaciendi
gratia commiscentur.

De Meliloto, seu serula Campana.

CAP. XLVIII.

SERTVLA Campana laudatissima, quæ in Attica, Cyzico & Chalcedone nascitur: quæ quidem croco similis odoratique est. Nascitur & in Campania circa Nolam, in luteum colorem vergens, & odore infirmo. Vim habet astringendi, inflammationemque omnem emolliendi, praesertim oculorum, vulvæ, sedis ac testium, si ex passo decocta imponatur: addito interdum oui luteo assato, aut fœnigræci farina, lini semine aut tritici polline, aut denique capitulis papaue-ris, intyboe. Sanat & recentes meliceridas per se cum aqua, & vlcera manantia in capite, cum terra Chia & vino aut galla inun-cta. Stomachi dolorem in vino decocta, itemque cruda cum aliquo ex antedictis leuat. Dolores etiam aurium cum passo mit-
tatur succus ex ipsa cruda expressus & instilatus. Denique capititis dolorem ex aceto & rosaceo irrigatus lenit.

V. iii.

De Maro. CAP. XLIX.

MARVM seu hylobrium, herba vulgo cognita, surculosa, flore origani, attamen foliis mukò candidioribus ac flore odoratiore. Vim habet sisymbrio consimilem: siquidem subastringit & modice calfacit. Qua de causa nomas sifit impositum, & in calidas perunctiones additur. Iuxta Magnesiam & Tralleis copiosissimum gignitur.

De Acino. CAP. L.

ACINVS seu aconus, herba est gracili surculo, coronaria, ocimo similis: sed hirsutior atque odorata. Apud nonnullos etiam in hortis scriitur. Aluum mensisque pota sifit: ac panos & erysipelata imposta sanat.

De Bacchare. CAP. LI.

BACCHARIS herba est fruticosa, odora ta, ex qua itidem coronæ factitantur. Huius folia aspera, magnitudine inter violam & verbascum media: caulis angulosus, cubiti petens altitudinem, aliquantulum asper, nec sine adnatis appendicibus: flores purpurei, subalbicantes & odorati: radices veratro nigro similes, quibus odor est cin namomo proximus. Solum amat asperum minimèque humidum. Radix in aqua decocta, conuulsis, ruptis, euersis seu ex alto

præci-